

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

**PODPORA ZDRAVÍ
NA PRACOVÍŠTI**

„Spolupráce sociálních partnerů při podpoře zdraví zaměstnanců na pracovišti v době 4. průmyslové revoluce“, registrační číslo CZ.03.1.52/0.0/0.0/18_094/0010571, financovaný Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

Mezinárodní aktivity – přenos dobré praxe z evropských zemí

SLOVENSKO

Kontrolní činnosti nad bezpečností a ochranou zdraví zaměstnanců při práci na Slovensku

Rok 2021 se bohužel podobně jako předchozí rok 2020 nesl ve znamení pandemie a z toho důvodu se hledaly i určité nové formy působení odborů v oblasti vytváření bezpečných pracovních podmínek a flexibilně reagovat na podmínky v jednotlivých odborových svazech. Na základě této nové situace nebylo nutné provádět fyzické kontroly přímo u zaměstnavatele v takovém rozsahu jako v minulosti. Oproti roku 2020 se však alespoň v omezeném rozsahu mohly uskutečňovat vzdělávací aktivity a přímé poskytování metodické pomoci v zaměstnavatelských subjektech.

Více než kdy předtím vystupoval do popředí preventivní prvek působení odborů, aby nedocházelo ke snižování úrovně dosažených standardů ochrany zdraví a bezpečnosti práce zaměstnanců.

Přestože pandemie i v roce 2021 poznamenala významnou měrou trh práce nejen v ekonomické oblasti, v pracovních podmínkách, v ochraně zájmů zaměstnanců, ale ještě více situaci stěžovaly návrhy takové legislativy, která přímo ohrožovaly právě dosažené standardy úrovně BOZP. Nastalo porušování mezinárodních úmluv EU, přímo Směrnice EHS 89/391, která je základním dokumentům zavazujících členské státy splňovat podmínky ochrany zdraví a bezpečnosti práce zaměstnanců. Například návrhy Zákona o BOZP, Zákona o Inspekci práce a mnohé další.

V rámci meziresortního připomínkového řízení byly často až na rozporových řízeních zásadní připomínky odborů akceptovány. Avšak ne vždy v plném rozsahu.

Z toho důvodu odbory flexibilně reagovaly i na zpracování informací, dokumentů, provozních předpisů, např. pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, zařazování

zaměstnanců na práci a jejich zdravotní způsobilost apod. Nová situace přinesla mnohé další výzvy, ke kterým odbory byly nuceni reagovat.

Nejen na národní úrovni ale také na mezinárodní úrovni, především v aktivní spolupráci s Evropskou odborovou konfederací a jejími složkami, a na základě i iniciativy odborů se podařilo přijmout již v roce 2020 závaznou směrnici, která zařadila virus Covid 19 jako rizikový faktor, kterému když jsou zaměstnanci vystaveni v souvislosti s výkonem práce, mají nárok na náhradu škody podle § 293 zákona č. 461/2003 Sb. o sociálním pojištění ve znění pozdějších předpisů tzv. COVID úrazový příplatek. Bohužel podobně jako v roce 2020 se i v roce 2021 zaměstnavatelé bránili přiznat tuto skutečnost zaměstnancům.

Zaměření odborové kontroly nad bezpečností a ochranou zdraví zaměstnanců při práci na Slovensku:

1. Víceletý úkol – „Nadále důsledně využívat vybudovaný tripartitní systém při přípravě legislativy. Je zapotřebí významně posílit vyváženost mezi sociálními partnery tak, aby všechny zúčastněné strany byly při jednáních rovnocenné" - je víc než aktuální pro následující období.
2. Důsledně kontrolovat, jakým způsobem funguje aplikační praxe při realizaci schválené legislativy. Jde o nový významný fakt, kdy jsou avizované a přijaté legislativní změny, například „Úrazový příplatek COVID 19“, který i když je v platnosti, zatím vyplácáný není. Využít k tomu všechny nástroje sociálního partnerství a spolupráce s institucemi působícími na poli BOZP.
3. Reagovat na změny, klimatické změny, jako je otevřený evropský trh, migrující zaměstnanci, s cílem stanovení rovných pravidel pro všechny zaměstnance bez rozdílu národnosti a druhu pracovního vztahu se zaměstnavatelem.
4. Pružně reagovat na různé nově vznikající rizika, např. psychosociální rizika, mobbing, násilí na pracovišti, zneužívání pracovní síly, nová rizika nanotechnologie apod.
5. Výsledky a závěry uvedené ve „Zprávě o činnosti...“ začlenit, dle aktuálnosti do plánů činnosti jednotlivých odborových svazů. Začlenit oblasti, ve kterých byl zaznamenaný nárůst nedostatků do plánů činnosti jak KOZ SR, tak i jednotlivých odborových svazů.
6. Na národní úrovni využívat zastoupení v Poradním výboru BOZP a v pracovních skupinách a komisích při MPSVR SR. Ve spolupráci se sociálními partnery připravovat takové návrhy, které na základě aplikační praxe budou zohledňovat reálné podmínky.

7. Podílet se na zvyšování právního vědomí zástupců zaměstnanců, odborářů, zaměstnanců a široké veřejnosti vydáváním různých informačních materiálů, publikací s uvedením základních povinností vyplývajících z legislativy.
8. Aktivně se zúčastňovat na akcích pořádaných Národním kontaktním místem „EU OSHA“ a Národním inspektorátem práce.
9. Důsledně využívat „Dohodu o vzájemné spolupráce“ uzavřené s Národním inspektorátem práce.
10. V případě potřeby aktualizovat tyto úkoly o situace, které přináší praxe.